

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 98

číslo: 14

8. dubna 2018

Cena: 8 Kč

Pro co nestojí za to umírat, nestojí za to žít

Jaroslav Bendl byl v době Protektorátu za 2. světové války knězem Husova sboru v Praze-Vršovcích, po svém předchozím působení na Slovensku a posléze v náboženské obci Sázava, kde byla jeho horlivost a nadšení pro Kristovu věc korunována otevřením Sboru opata Prokopa. Již zde na Sázavě se zapojil do odbojové činnosti, v čemž pokračoval i v Praze – drže se svého přesvědčení, že „Statečný člověk nečeká na nějakou velkolepou příležitost, nýbrž projevuje svou zmužilost v každé vteřině svého života.“

Po udání a výsledku Gestapem byl br. Bendl držen v pankrácké věznicí – pro údajné nepřátelské smýšlení a štvání proti Říši – a posléze transportován do koncentračního tábora Osvětim. Zde byla 16. října 1943 ve věku pouhých třiceti let dopsána kniha jeho odvážného pozemského života.

V těchto dnech uplynulo 105 let od jeho narození a k tomuto výročí byl ve vršovickém sboru uveden dramatický pořad sestavený z korespondence mladého kněze a jeho snoubenky Zory Vyhánkové v podání Otakara Brouska a Hany Maciuchové. Dramatické pásmo režisérky Evy Miláčkové vhodně doplnily také úryvky z dopisů Jaroslavova otce čtené Dalimilem Klapkou. Výsledný ohromující dojem podtrhly úryvky poezie a písní v dětském podání i zpěv Pražských pěvců pod vedením S. Mistra. Vzpomínkou na předčasně ukončený mladý život i jako poděkování za něj je také výstava, kterou ve vršovickém sboru uspořádal historik Martin Jindra a míst-

Vzpomínka na Tebe patří k nejkrásnějším v mém životě. Snad jsem byl někdy divný, ale o mé lásce k Tobě nepochybuji.

To piši ne proto, abych Tě nějak zavazoval. Vzpomínku můžeme ponechat ve svých srdcích a snad právě proto, že to bude jen vzpomínka, bude ta naše láska ještě krásnější. Život je často tvrdý a drsný a naše láska měla zůstat toho všeho ušetřena. Odpusť mi, způsobil-li jsem Ti bolest příliš velkou, větší je bolest má.

Mé vzpomínky na chvíle štěstí s Tebou, na Tvou něhu a lásku, zahladí snad jen smrt.

Odpusť mi, jestli jsem Ti někdy ublížil, přeji Ti, abys v životě byla ještě hodně šťastna.

Vzpomínka na mne nesmí kalit Tvé štěstí. Pamatuj, že také já budu šťastnější, ovšem zde na zemi ne, ale tam u Boha, uvidím-li Tvé štěstí. Jinak jsem se všeho vzdal.

Tvůj Jarka

(z dopisu Jaroslava Bendla snoubence)

ní br. farář David Frýdl; prvně jmenovaný je rovněž autorem vynikající a obsažné knihy *Sáhnout si do ran tohoto světa. Perzekuce a rezistence Církve československé (husitské) v letech 1938-1945*, kterou zde bylo možné zakoupit.

Bratři faráři Davide a milý Martine, děkujeme za úžasné a dojemné momenty, které nás vtáhly do doby, kdy z kazatelny zněla slova místního faráře Jaroslava, i do doby, která následovala, a díky všem, kteří v Husově sboru 16. března 2018 toto jedinečné vzpomínkové setkání uvedli.

KB

Dobrali jsme se k tomu?

Otázka po smyslu lidského utrpení a smrtelnosti se táhne od počátku lidstva a vždy v náboženské vertikále. Bůh ví! Po ztrátě zakotvenosti v Bohu dnes slyšíme: Kdyby byl Bůh, nebyla by Osvětim. A odpověď: Osvětim je proto, že je člověk. Nebolí: dnešní hledané odpovědi jsou v rovině horizontální – antropologicko-politicko-etické. Jaksi „mimo“ Boha. Ale je to vůbec možné?

Už Kant ve spisu O selhání všech filosofických pokusů v teodiceji píše, že náš rozum není schopen pochopit poměr, v jakém je svět tak, jak ho zkušenostně poznáváme, k nejvyšší Moudrosti. Jednoduše řečeno, jak lze Boží lásku k člověku dát do souvislosti s lidským utrpením. J. Deml řekl, že člověk je tím, co z něho udělá náraz na smrt. Než na svou smrt narazíme (a může to být zítra), zkusme se vrátit k odpovědi „shůry“. Zastavme se u sedmi posledních vět Krista na kříži. Autentických odpovědí na kardinální otázky.

Ježíšova smrt je vlastně poprava. My budeme umírat jinak. Někoho možná trefí vyprošený „šlak“, ale většina z nás bude odcházet pomaleji, na posteli. Nemyslím, že se budeme ptát po smyslu všeho. Budeme při svém odcházení potřebovat důvěryhodného průvodce časem, co nám zbývá.

Hned první Ježíšova věta na kříži je: **Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.** A to odpouští svým soudcům a katům! My bychom měli odpouštět svým bližním. Odcházet smířeni s nimi s prosbou, aby odpustili i oni nám. A pak mohou říkat to „o mrtvých jen dobře!“

Další Ježíšova slova šokují ještě víc. **Dnes budeš se mnou v ráji.** V poslední chvíli vyslyší prosbu lotra po pravici, aby ho vzal do svého ráje! Jak pobuřující pro pobožnická křesťana, kteří celý život usilují, usilují, usilují, aby... a pak je nějaký lotr přijat stejně, anebo je dokonce předejde. Tradice dala tomu napravenému lotru jméno Dismas. Jako své druhé jméno je přijal

velký barokní hudební skladatel Jan Dismas Zelenka. Vzal by si je někdo z nás?

Třetí: **Ženo, hle, tvůj syn! Hle, tvá matka!** To nejde jen o Marii, která ve své myslí celý život „uchovávala, kdo je její syn, a rozvažovala o tom“. Nejde o pokrevní pouto. To je sdělení o nadrodinných vazbách. Vždyť Marie a Jan stáli beze strachu pod křížem. Kde byl sebestý Petr? A ostatní učedníci?

Zradili, báli se... Co víme, kým sami jednou budeme? Ano, všichni jsme jedna rodina, gauner nebo hrdina!

Čtvrté: **Bože můj, Bože můj, proč jsi mě opustil?** Zásadní a nejhlubší slovo, kterým vypovídá Ježíš o sobě samém. Plný Bůh a plný člověk. Jak nám je těmi slovy blízký! Na dně sebe sama je obyčejný lidský strach. Jak úlevné! Jak útěšné! Z koho z nás úzkost a strach ta slova nevydolovaly? – Proč jsi mě opustil? My u nich často skončíme. V reptání, rouhání a samotě bez útěchy a naděje. Tady se naše lidské životy protínají s životem Kristovým až na krev.

Ale pokračujme dál. V pátém slyšíme: **Žízním.** Ta soucitná houbička s octem, to je morfium, které při bolestech dostaneme od lékařů.

Dokonáno jest. Konstatování, že vše pozemské je uzavřeno a my je jdeme odevzdat. Odpustili jsme, rozloučili jsme se, předáváme dílo svého života. Co? Kam? Komu? Těm, co slibují, že na nás nikdy nezapomenou? Vždyť oni tady za chvíli taky nebudou... Co je nikdy a co věčnost?

Odpovězme si na ty otázky v zrcadle posledních slov Božího Syna. Obětoval se za naše hříchy a prolomil brány smrtelnosti k životu věčnému, k Boží věčné přítomnosti. Berte – neberte. Můžeme si vybrat. Nebo se máme spíš probrat? K čemu jinému, než k tomu: **„Otče, do tvých rukou odevzdávám svého ducha.“**

Jana Šilerová

Než bude čínským křesťanům zvonit hrana

Několik desítek účastníků měla akce na podporu čínských křesťanů, jimž české úřady odepřely azyl. Konala se v podvečer u památníku obětí totality v Praze na Újezdě (v pátek 16. března – pozn. red.). Uprchlíků se již dříve zastaly oficiálními prohlášeními české církve i některá média; toto setkání mělo ovšem vrchol ve společných modlitbách. Účastníci přitom nepamatovali jen na sedmdesát odmítnutých čínských uprchlíků (sedmdesátka sestavená z hořících svíček byla na jednom z podstavců nepřehlédnutelná), nýbrž i na další utlačované a pronásledované náboženské menšiny v pevninské Číně i na další nesvobodné Číňany. Vidět proto bylo i několik tibetských vlajek a jedna vlajka Čínské republiky (Tchaj-wanu).

Vědomí, že všichni pronásledovaní čínskými komunisty jsou na jedné lodi, bylo patrné i z toho, že farář Českobratrské církve evangelické (ČCE) Mikuláš Vymětal, který setkání vedl, předal hned slovo panu Hungovi. Pan Hung praktikuje duchovní cvičení Fa-lun-kung v Česku zcela svobodně na rozdíl od tvrdě pronásledovaných praktikujících v Číně. V osobním rozhovoru po akci pan Hung svěřil, že stoupenci hnutí Fa-lun-kung to nemají lehké ani ve Vietnamu, odkud pochází, protože vládnoucí vietnamští komunisté i ve vztahu k hnutí Fa-lun-kung napodobují své čínské soudruhy. Po pozdravu herečky a aktivistky Tani Fišerové zmínil muslim Ondřej Adamík situaci ujgurských muslimů, *Dokončení na str. 3*

... na oslím mláděti přijel - mesiáš prostého lidu
prsty jedné dámy z polosvěta jej pomazaly...
hned zmateně hned euforicky jej následovali přátelé učedníci
ale při jeho zatčení bezradně zmizeli ve tmě

nad jeho mlčením se přehnal rychlý proces
jakýsi afričan vlek místo něho břevno na popraviště
po celé hodiny visel na kříži: muka se smrtelným koncem
po třech dnech nečekaný obrat

místo toho aby oněmělý odešel do onoho lepšího světa
vypravil se znovu do tohoto strašného
na dlouhý pochod četnými labyrinty národů církve
a našich dějin zla

často nás teď zachvacuje strach
že mohl sejít už dávno z cety a zabloudit
zbaven odvahy a snad navždy nezvěstný
- nebo zlomí ještě jednou (jako kdysi ve Velikonocích) to prokletí?

a tak tedy o něm vyprávíme dál
příběhy rebelské lásky
které nás probouzejí z každodenní smrti
a před náma zůstává: co by bylo možné ještě

Z básně Ježíš K. Martiho přel. Jarmila a Zdeněk Svobodovi

Vzkříšení. Autor kresby: Tomáš Novák

Z kazatelského plánu

První neděle po Velikonocích

Jako novorozené děti Boží mějte touhu jen po nefalšovaném duchovním mléku. Aleluja.

1. Petrův 2,2

První čtení: Skutky 4,32-35

Tužby velikonoční (I):

2. Abychom ze vzkříšení Kristova v církvi se radovali, modleme se k Hospodinu.

3. Abychom Slovu života všichni se v srdcích otevřeli, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Nebeský Otče, ty jsi láskou všech, kdo tě milují, a nadějí všech, kdo v tebe doufají. Pomoz nám, abychom v tebe věřili, i když tě nevidíme, a skrze víru abychom žili vzkříšeným životem tvého Syna! Osviť nás, Bože, svým svatým Duchem, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: 1. Janův 1,1-2,2

Evangelium: Jan 20,19-31

Verše k obětování: Žalm 81,2.5

Verš k požehnání: Jan 20,27

Modlitba k požehnání:

Nebeský Otče, děkujeme ti za to, že jsme okusili chléb života a obnovili se přijímáním z kalicha spásy. Posiluj naši víru, ať stále rosteme v lásce jedněch ke druhým! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 146, 251, 258, 260

Kam kráčíš, Český zápase?

Čtenou čtenářskou veřejnost jistě zaujala diskuse, která se v Českém zápase kolem prezidentských voleb rozhořela. V jednom z příspěvků se bratr Sladkowski přiznává, že nesouhlasil s otištěním článků názorových oponentů. Poukazuje na „žlučovitost“ a „hovadnost“ těchto textů a srovnává je s kultivovaným vystupováním druhé strany. V závěrečném zamyšlení pak vyjadřuje obavy ze směřování Českého zápasu. Na rozdíl od bratra Sladkowského však zásadní rozpor v přístupu obou stran nevidím. Pisatelé prostě jen vnesli politiku do prostředí církve, emotivně se vyhranili vůči odlišnému stanovisku a svůj postoj zaštitili autoritou Boží vůle. V tomto ohledu se tak zásadně rozešli s poselstvím Karla Farského. První patriarcha totiž zastával názor, že by se duchovní a laici měli podle svého přesvědčení angažovat v různých politických stranách. V nich šířit evangelium a pracovat ve prospěch Církve československé. V žádném případě však své stranické postoje a rozmišky nepřenašet do náboženského společenství. To přece stojí nad všemi politickými subjekty. Církev má spojovat, ne rozdělovat.

V současné době ale sleduji zcela opačný proces. Církevní tisk je zaplaven stranickým bojem a bratr kádruje bratra, zda mu to dostatečně „politicky myslí“.

Stále více mi však uniká, jak stoupenci různých názorových proudů vnášejí poselství naší církve do stranických komunit, jak přesvědčují zákonodárce o věcech prospěšných pro naše křesťanské společenství. V souvislosti s prezidentskými volbami se pak ptám, jak se horliví zastánci obou směrů snažili ovlivnit jednotlivé kandidáty, aby byli nakloněni evangeliu a idejím české reformace.

Místo práce na vinici Boží ji přetváříme svými lidskými představami. Ježíš Kristus se nestane komunistou jen proto, že měl někdo negativní zkušenost s nacistickou okupací a s druhou republikou, byl zklamán z pravice a chtěl budovat sociálně spravedlivou společnost. Ježíš Kristus se nestane liberálním či sociálním „kapitalistou“ jen proto, že měl někdo negativní zkušenost s bývalým režimem, byl zklamán z neúspěchu reálného socialismu a z levice. To jsou vše jen lidské pokusy o uspořádání společnosti a jdou mimo Boží vůli. Vtěšňovat Krista do lidského světónázoru je naprosto stejné, jako určovat, kdo bude v království Božím vedoucím referátu požární ochrany. Spojovat evangelium s osobním politickým zápasem je vždy ošemetné. Duch svatý má totiž jeden nepřijemný zlozvyk. Vane si, *Dokončení na str. 4*

Po stopách Karla Havlíčka do Brixenu

Po stopách K. H. Borovského se Marie Žižková vydává již řadu let, i když si hned v úvodu přednášky v karlínské náboženské obci posteskla, že její cesty musely dlouhou dobu končit u hranic. V první části svého povídání přiblížila Havlíčkovy životní osudy, studia, přátelství, vývoj jeho názorů a postoje na soudobý život v Čechách i za hranicemi, které tehdy vlastenci diskutovali.

Za svého života byl Havlíček v zorném úhlu tajné policie velmi často, snad kromě období působení v Pražských novinách. Po revoluci 1848 se tento tlak obnovil a ještě zesílil. Po soudních sporech o porušení tiskového zákona, které Havlíček vyhrál, dostává v roce 1851 ministr Bach povolení císaře Franze Josefa I. k deportaci Havlíčka do Brixenu v jižním Tyrolsku. A tak 16. prosince 1851 přichází k Halíčkovým mezi druhou a třetí hodinou ranní policie v čele s komisa-

řem Franzem Dederou. Cesta byla zajímavá z řady důvodů. Havlíček dostal i příležitost k útěku, kterou odmítl. Také se splašili koně a převrhl kočár, a byl to právě Havlíček, kdo nakonec koně zastavil.

Do Brixenu později přijela i nemocná manželka Julie s dcerou Zdeňkou. Ani hmotnou nouzí rodina netrpěla. Nicméně Havlíček byl jako básník, satirik, novinář a politik nadobro umlčen.

Přednášku Marie Žižkové doprovázel projekcí fotografií, korespondence a perokreseb Václav Strachota.

Připravil literární dramatický klub Dialog na cestě pod vedením Olgy Nytrové ve spolupráci s Církví československou a Městskou částí P 8, pod patronací Pražského klubu spisovatelů (Setkání 3. věku, 27. 2. 2018).

Zuzana Havelková

Nad Písmem

Ježíš je Kristus - Syn Boží

J 20,19-31

Osmého dne potom byli učedníci opět uvnitř a Tomáš s nimi. Ač byly dveře zavřeny, Ježíš přišel, postavil se doprostřed a řekl: „Pokoj vám.“ Potom řekl Tomášovi: „Polož svůj prst sem, pohleď na mé ruce a vlož svou ruku do rány v mém boku. Nepochybuj a věř!“ Tomáš mu odpověděl: „Můj Pán a můj Bůh.“ Ježíš mu řekl: „Že jsi mě viděl, věříš. Blahoslavení, kteří neviděli, a uvěřili.“ *Mt 20,26-29*

Všechny biblické texty spojuje odhodlanost víry, chvála za spasení, povolání ke svatosti a světlu, i síla a moc Boží, která vrcholí zvěstí o dvojím zjevení Vzkříšeného v Jeruzalémě. Vracejí nás k Velikonocům, ačkoliv je první neděle po Velikonocích.

Když řekneme, že je po něčem, cítíme, že se to nedá vrátit, že je po všem veta, že se vše propadlo z přítomnosti do hlubin minulého času. Chápeme, že čas má svůj rytmus i běh. Dochází nám, že jsme do něho i my zasazeni darem Boží milosti, darem svého zrození. A tak

pomalou, ale jistě, vrůstáme do vztahů s lidmi, do vztahů s Bohem, ba dokonce i bez Boha.

Ale od Něho jsme obdrželi svobodnou vůli rozhodnout se pro Ježíše, pro Lásku či proti ní. Pod tímto úhlem prožíváme chvílku přítomného. Zároveň se vracíme ve vzpomínkách k minulosti. Bohužel se z ní neumíme poučit. A tak často s pokřiveným svědomím, rozbolavěným srdcem, s neklidnou myslí, zaslepeni lidským sobectvím a pýchou nejen vyhlížíme, ale i neblaze ovlivňujeme budoucnost. Ne, není snadné vytrvat. Najít lásku k Bohu, k pravdě a žít odpovědně uprostřed sobectvím zasažené společnosti a bez víry u lidí

všech vrstev. Vždyť přece s jiskřičkou naděje chceme a toužíme dospět až k spásné věčnosti.

I letošní Velikonoce, jimiž jsme prošli, zvěstují linii křesťanství. Ta stojí pevně na síle, moci a vykoupení skrze Krista.

To On, Ježíš, je spása.

To On je Spasitelem všech lidí, zvláště věřících. Je správné, že ujišťujeme sami sebe i druhé, že k Němu i k sobě v církvi patříme.

Otevíráme zvěst Bible, modlíme se a posilujeme se svátostmi.

Ústy chválíme, srdcem milujeme a celou svou duší vyznáváme: „Ježíš je Kristus – Syn Boží.“ Amen.

Eva Červená

Pane, toužíme po daru tvé duchovní síly.
Kéž přijmeme vše, co potřebujeme k životu.
Dej, abychom měli svědectví apoštolů o tvém vzkříšení za realitu,
která zůstává nadějí i pro nás.
Zbav nás, Ježíši, mnohých pochybností a nedopust',
abychom zapomněli na to, že víra není otázkou rozumu,
doteku či přesvědčení, nýbrž srdce a vztahu k tobě.
Slyš náš hlas, když odpovídáme na tvé: nepochybuj a věř - slovy:
„Ježíš je můj Pán a Bůh.“

Br. biskup David Tonzar při modlitebním ztišení za zabitě v Bachmači. Zleva starosta Bachmače, ministryně obrany ČR paní Karla Šlechotová, 1. zástupce náč. gen. štábu ČR gen. por. Jiří Baloun, zástupce náč. gen. štábu SR gen. por. Pavel Macko, ved. branného a bezpečnostního výboru PČR paní Jana Černochová, velvyslanec ČR na Ukrajině Radek Matula a válečný veterán brig. gen. Václav Kuchyňka.

Sto let od bitvy u Bachmače

Po uzavření Brest–Litevského míru se legionářům uzavřela cesta do Francie přes přístav Archangelsk. Proto jediná možná cesta byla přes celé Rusko po Sibiřské magistrále do Vladivostoku a pak lodí do Francie. Česká národní rada v Rusku uzavřela smlouvu s lidovým komisařem J. V. Stalinem o rychlé přepravě legionářů na Dálný východ, a to za podmínky přísné neutrality a odevzdání většiny zbraní...

Situace v Rusku byla ale nepřehledná a německá armáda se mnohdy nezastavila na dohodnuté linii. Sovětská vláda začala po uzavření míru na svém území upevňovat moc, což vyvolalo občanskou válku. Ukrajina počátkem února 1918 vyhlásila samostatnost, odtrhla se od Ruska a požádala o ochranu Ústřední mocnosti. Němci a Rakušané toho využili a pod záminkou pomoci Ukrajině zahájili rychlý postup na východ, jaký neměl v I. sv. válce období. Německá vojska 1. března obsadila Kyjev a dál se valila na Ukrajinu. V té době se nacházelo československé vojsko na Ukrajině. Tato armáda byla složena z vojáků české i slovenské národnosti, kteří v Rusku žili před válkou, a z válečných zajatců rakousko-uherské armády. Němci a Rakušané postupovali Ukrajinou rychle a hrozilo, že legionáři budou obklíčeni a zajati. Co by to znamenalo, všichni věděli – věznění a trest smrti za zradu pro bývalé vojáky rakousko-uherské armády. Československé vojsko proto rychle směřovalo k důležitému železničnímu uzlu Bachmač, kde se soustřeďovaly vlaky dále na východ. Část 2. divize dostala rozkaz zajistit vlaky a volný průjezd Bachmačem pro přesun 1. divize, která ustupovala od Kyjeva na východ. Proto 2. divize zaujala obranu této oblasti a zrekvírovala lokomotivy, vagony a další materiál potřebný pro přesun. K obraně jižní části byl pověřen 6. střelecký pluk hanácký. Obrana východní části byla svěřena 7. střeleckému pluku tatranskému. V březnu 1918 se Němci přiblížili k městu a byly zahájeny tvrdé boje o ovládnutí Bachmače. Obrana byla tvořena dvěma československými pluky a jednotkami bolševické armády, a čelila německému útoku o síle armádního sboru. 11. března byla obrana posílena o 4. střelecký pluk Prokopa Holého. Tohoto dne bylo dojednáno i příměří, které ale

trvalo krátce. Když došly německé posily, major von Restorff roztrhal smlouvu o klidu zbraní a předal ji poručíkovi Kudrnovi, který vyjednal příměří za legionáře. Úsek obrany byl ještě posílen o 3. střelecký pluk J. Žižky. Legionáři v průběhu bojů společně s bolševiky napadli také německý obrněný vlak, který se chtěl probít československou obranou.

V obraně Bachmače se vyznamenal ruský plukovník Ušakov a poručík Čoček. Tvrdé boje pokračovaly a nepřítel útočil v trojnásobné přesile. Většina bolševických vojáků se rozutekla a Češi mimo několika bolševických oddílů na bojišti zůstali sami. Jednotky 6. a 7. střeleckého pluku se stahovaly a nasadily do připravených vlaků. Zůstávala část 4. a 6. pluku, kterými poručík Čoček zdržoval postup německého vojska.

14. března němečtí vojáci obsadili Bachmač bez boje. V bitvě padlo či bylo nezvěstných 91 legionářů a 210 bylo zraněno. Ztráty vojáků Rudé armády nejsou zjištěny. Na německé straně se uvádí, že 300 vojáků padlo a několik stovek bylo raněno. **Bitva u Bachmače** byla bojovým křtem 2. divize v součinnosti s 1. divizí. **Byla to první a také poslední bitva I. světové války, kde proti německým vojákům bojovali společně legionáři a Rudá armáda. Za Českou republiku se oslavy 100. výročí bitvy zúčastnila ministryně obrany K. Šlechotová, zástupci Poslanecké sněmovny, velvyslanectví ČR na Ukrajině, zástupci Generálního štábu armády ČR a SR a Československé obce legionářské. Za Církev československou husitskou se programu zúčastnil biskup D. Tonzar, který při modlitbě a promluvě u památníku v Doči i v Bachmači vzpomněl význam bitvy a zásluhy legionářů.** J. Boček

Exodus v 21. století

Vážít si všeho, co už je pro nás samozřejmé

Židé se kdysi na Hospodinův pokyn zvedli a opustili Egypt – zemi, kde byli nuceni žít v otroctví, zemi, ve které jim nebylo dovoleno v plnosti prožívat jejich vlastní náboženství. Řekli bychom si, že je to dávná historie. Zajímavá, poučná, ale dávná. I my jsme byli nuceni žít v otroctví, neuplynulo však ani 30 let a už na to mnozí zapominají, označují-li staré časy jako „staré dobré časy“. Podobně jako židé, když putovali pouští a často si nostalgicky vzpomněli na Egypt, že jim tam vlastně tak špatně nebylo. Člověk rychle zapomíná.

Dnes máme svobodu, demokracii a každý si může dělat, co chce, pokud to nepřekračuje meze zákona. Máme se dobře, a tak rychle zapomináme, že svoboda a demokracie nejsou automatické hodnoty, ale tvrdě vybudované a zaplacené...

„Proč jsou tady u vás kostely skoro prázdné, když máte svobodu?“ zeptal se mě přibližně před rokem můj bratr a kamarád, říkejme mu třeba David-Li, který uprchl před dvěma lety z Číny. Přiznám se, že jsem mu ihned nedovedl dát dobrou odpověď. Koneckonců odpověď na tuto otázku hledáme v našich náboženských obcích asi všichni, že?

Ale zpět k Davidovi-Li. On a další bratři a sestry opustili Čínu, svoji domovinu, kvůli náboženskému pronásledování. Soudruhům vadilo, že vyznávají Ježíše Krista a jeho láskyplné učení. David-Li mně vyprávěl, co všechno v Číně zažil. Chtěl bych se s vámi o jeho příběh podělit, abychom si znovu uvědomili, jakou výsadu máme, když žijeme ve svobodné zemi.

David-Li se narodil do prosté farmářské rodiny. Měl štěstí, protože nemusel do internátní školky (jako mnoho malých dětí v Číně). Děťství a mládí prožil celkem spokojeně. Problémy nastaly, když začal chodit na střední školu a původně spíš ze zvědavosti se začal scházet

s křesťany. Setkání probíhala tajně, po bytech jednotlivých věřících. Modlili se, zpívali, četli si Bibli. Volný čas trávili mírumilovně. Přesto se stali trnem v oku lidí, kteří jejich světonázor neuznávají, a dokonce je pokládají za nemocné. Ano, opravdové křesťanství je v Číně ještě i dnes považováno za nemoc (oficiálně to ale pochopitelně nikdo nepřizná), za infekci, kterou je nutné vyléčit. A tak se jednou stalo, že uprostřed bohoslužby vtrhli do bytu příslušníci CCP (speciální policejní útvar, který mimo jiné také vyhledává a potlačuje křesťanství v Číně), všechny zbili a odvedli na policejní stanici k výslechu. Metody používali kruté – když měli vyslýchaní žízeň, dostali vodu, ale řádně osolenou. Když chtěli spát, nechali je v osvětlené místnosti a pustili jim nahlas televizi. Když u výslechu nechtěli mluvit, použili na ně elektrošoky nebo jim pod nehty vpichovali špendlíky. David-Li přišel po jednom takovém „sezení“ na policii domů v tak zoufalém stavu, že rodiče vzali všechny své peníze, koupili mu letenku do Evropy, jakoby na výlet, rozloučili se s ním s vědomím, že už ho nikdy neuvidí, a požehnali mu na cestu...

Vzpomínám si na den, kdy jsem se s uprchlými čínskými křesťany setkal poprvé. Požádali mě, jestli bych jim mohl opatřit Bibli v jejich jazyce. Když se mi to po čtrnácti dnech povedlo a předával jsem jim Písmo, vzali ho do ruky a rozplakali se. Byla to chvíle, na kterou nikdy nezapomenu. Uvědomil jsem si, že Exodus ze zajetí do svobody není minulostí, ale probíhá stále. Ať už duchovně v našich srdcích nebo fyzicky v některých zemích. Čínští křesťané v České republice jsou svědci té druhé, viditelné varianty. A mimo jiné se od nich můžeme učit vážít si všeho, co už je pro nás samozřejmé. **Aleš Toman**

Než bude čínským ...

Dokončení ze str. 1
žijících většinou v čínské provincii Sin-tiang. Reformní Židovka Zuzana Schreiberová připomněla, že za druhé světové války se Peking stal útočištěm prchajících Židů. Za pouhé dvě generace se ovšem vztah Číňanů k náboženským menšinám radikálně proměnil. Dále krátce vystoupili českobratrský farář Tomáš Cejp, jeden z autorů Otevřeného dopisu předsedům

obou komor Parlamentu ve věci azylu čínských křesťanů, Jan Voves, člen Církve bratrské a jeden ze svolavatelů setkání, a Pavel Pokorný, první náměstek synodního seniora ČCE.

Již za houstnoucího deště četla Jitka Černošová 43. Žalm z čínské Bible a týž Žalm se pak společně česky modlili i někteří účastníci setkání. Společnou modlitbou byl také křesťanský Otčenáš. Píseň

„Jednou budem dál“ zpívali pak účastníci česky i anglicky. Farář Vymětal upozornil na zvony, které se na podporu čínských uprchlíků právě rozezněly z katolického kostela Panny Marie Vítězné a z evangelického kostela U Salvátora. Zvony provázely i další akci na podporu čínských uprchlíků, kterou farář Vymětal přichystal na Zelený čtvrtek. Tehdy se tradičně zvoní hrana. Účastníci setkání si jistě přáli, aby hrana brzy nezněla i za uprchlíky. **Zdeněk Vojtíšek,**
<http://info.dingir.cz>

Po malých krůčcích

Jeden mladý student měl ohromnou chuť starat se ve svém životě jen o lidské dobro. Jednoho dne navštívil sv. Františka Saleského s dotazem: „Co mám dělat, aby byl ve světě pokoj?“ František mu odpověděl: „Nebouchat tak silně dveřmi.“

Přísaha

Kdysi dávno jeden čínský císař vyslovil slavnostní přísahu: „Podrobím si všechny své nepřátele a zničím je.“

Po nějaké době ho překvapení poddaní uviděli, jak se prochází po zahradách se svými úhlavními nepřáteli a klidně si s nimi povídá a směje se.

„Copak jsi nepřisahal, že zničíš všechny své nepřátele?“ ptal se udiveně jeden z dvořanů. „Vždyť jsem je také zničil,“ odpověděl císař. „Všechny jsem učinil svými přáteli.“

Čím více poznávám lidi, tím víc miluji svého psa...

Tento zdánlivě cynický výrok jsem bral jako vtipný bonmot, jistou exhibicí slovem, avšak v poslední době se čím dál více setkávám s tím, že musím tento problém řešit. V Újezdě u Brna, kde jsem starostou, mám tři domovy důchodců různého typu: Penzion pro důchodce, Dům s pečovatelskou službou a Dům u Františka, který je obzvláště složitým domovem, protože je úzce zaměřen na Alzheimerovu nemoc aj. – nemoci stáří.

A nyní si dovoluji přejít k věci. Měl jsem několik případů, kdy lidé čekali na umístění v domově důchodců 2, 3 roky. A když jsem jim místo nabídl, tak se zeptali: „Můžeme tam mít pejska?“ A já jsem automaticky bez jakýchkoli skrupulí sdělil: „Ne.“ Oni na to zareagovali pro

mě nepochopitelným způsobem – umístění odmítli. Čekali přitom několik let.

Včera při cestě z bohoslužeb jsem v rozhlasě slyšel zprávu, že ve Slovenské republice je nový zákon, který identifikuje postavení pejska a jiných domácích zvířat ve vztahu k člověku. Doposud byl právně identifikován pes jako věc. Kdežto od přijetí zákona má pejsk svá práva, lidé k němu povinnosti a všechna domácí zvířata právo na ochranu proti jakémukoli násilí. I já mám pejska a uvědomil jsem si, že je vlastně členem rodiny. Že je zábavný, že vyjadřuje vztah, že je někdy chováním podobný mé paní, protože mě lžobí. A tak jsem vlastně toho pejska mnohem dříve, než vznikl zákon, přiřadil jako stvoření, které má duši.

A tak čím dál více chápu – a doufám, že to není tím, že stáru – lidi, kteří odmítnou jít do domova, pokud jim tam nedovolíme pejska. Jeden můj přítel, poměrně velice nevychovaný, proto jej nebudu jmenovat, říká: „Manželka po mně štěká, a pes je mi věrný.“ **Jan Hradil**

Kam kráčíš Český zápase?

Dokončení ze str. 2

kam chce a vůbec nerespektuje oběžníky diecézní a ústřední rady. Vůbec nerespektuje stanovisko pražského nebo venkovského vikariátu. Natož, aby respektoval naše názory o uspořádání společnosti. Jako křesťané bychom měli tento nepřijemný zlozvyk Ducha svatého respektovat. Pokud tedy redakce Českého zápasu dala prostor k hodnocení jednoho z kandidátů na prezidenta, zcela logicky

musela čekat reakci z druhé strany. Proto bylo její otištění na místě. Za obsah a formu příspěvků nesou zodpovědnost autoři. Český zápas je přece tisk celé církve, už proto, že ho odebírají všechny náboženské obce. Otázka budoucnosti Českého zápasu tak zcela závisí na celém společenství naší církve. Vyzývám proto bratry a sestry v Kristu, aby zanechali sporů o pozemské záležitosti na půdě církve a přijali za svůj názor Karla Farského.

Jan Krško, Lužná u Rakovníka

Vážení čtenáři, děkujeme za všechny příspěvky týkající se společenské a politické situace v naší zemi - včetně těch, které nebyly dosud otištěny. 18. dubna se setkají členové redakční rady, kteří zhodnotí současný stav. Prosíme, neposílejte žádné další reakce, domníváme se, že veškeré věcné argumenty již byly vyčerpány. Je zřejmé, že pokračování v diskusi vyvolává jen další negativní emoce - což je v rozporu se smyslem a cílem našeho časopisu. Děkujeme vám za pochopení, Vaše redakce.

Zprávy

Dialog vědy a víry v Litomyšli

Jarní setkání dialogu vědy a víry v Husově sboru v Litomyšli se bude konat v sobotu 21. dubna od 10 hodin a jeho hostem bude tentokrát významný český vědec, bývalý ředitel Ústavu fyziky plazmatu Akademie věd ČR, prof. Pavel Chráska, zakladatel oddělení materiálového inženýrství tohoto ústavu.

Populárně naučnou formou se poučíme o plazmatu a také o jaderné fúzi, neboť v této oblasti patří tento náš ústav mezi přední evrop-

ská výzkumná pracoviště. Zároveň se však můžeme těšit na osobní svědectví pana profesora o jeho vztahu k vědě i k víře, která určuje žebříček jeho hodnot a jeho životní priority. Srdečně jsou zváni všichni, které zajímá to, zda a jak žhavé plazma v životě a práci člověka koresponduje s živou vírou.

Štěpán Klásek

Ekumenická bohoslužba

Ekologická sekce České křesťanské akademie zve k účasti na eku-

menické bohoslužbě ke Dni Země, která se uskuteční v úterý 10. dubna od 18 hodin v pražském kostele Nejsvětějšího Salvátora (u Karlova mostu).

Kázáním poslouží prof. Pavel Hošek z Evangelické teologické fakulty UK, zpěvem pěvecký sbor Gabriel.

JNe

Kostel sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí

pondělí 9.4. 2018, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Concert for Organ and Orchestra
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 10.4. 2018, 17.00
Michal Hanzal – varhany
František Bílek – trubka
G. F. HÄNDEL, J. S. BACH, G. P. TELEMANN, W. A. MOZART

středa 11.4. 2018, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Jana Jonášová – soprán
J. S. BACH, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, Ch. M. WIDOR

čtvrtek 12.4. 2018, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 13.4. 2018, 17.00
František Šťastný – varhany, cembalo
Vratislav Vlna – hoboj
G. P. TELEMANN, J. S. BACH, W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL

pátek 13.4. 2018, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrat – barokní housle
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, A. DVOŘÁK, A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL

sobota 14.4. 2018, 17.00
Zuzana Němečková – varhany
Věra Líková – soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

sobota 14.4. 2018, 20.00
RADIO SYMPHONY COLLEGIUM
Marek Zvolánek – trubka
A. DVOŘÁK, M. RAVEL, W. A. MOZART, A. VIVALDI

neděle 15.4. 2018, 17.00
ADAMUS TRIO
Jan Adamus – hoboje, anglický roh
Markéta Vokáčová – housle
Martin Levický – piano, klavír, varhany
J. S. BACH, W. A. MOZART, B. SMETANA, A. DVOŘÁK

neděle 15.4. 2018, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

Milí přátelé, ačkoliv přípravy velkého podzimního setkání pro mládež jsou už v plném proudu, přece jen si na ně ještě počkáme.

Setkání „NaPůl“ je akce mezi dvěma hlavními celocírkevními setkáními a také „v polovičním“ měřítku co do propracovanosti programu a náročnosti pro organizátory. V žádném případě však ne „napůl“ co do prožitků, duchovního načerpání a inspirativního času stráveného s přáteli.

Tentokrát se nechte pozvat do Slaného v pražské diecézi a rezervujte si na to víkend 27. - 29. dubna 2018.

Na programu budou duchovní ztišení, výlet do okolí, veselí i hloubavé programy a hlavně setkání s přáteli blízkými i novými.

Setkání je určeno pro husitskou mládež, ale i přátele z jiných církví i hledající. Přihlašte se emailem na alzbeta.kubrova@gmail.com.

Těšíme se na vás! Za celý přípravný tým Irena Marková

P.S.: Lajknout událost nám můžete taky na facebooku ;)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Nevěřící Tomáš

Seřad'te věty příběhu (J 20,19-29) do správného pořadí a z písmen za větami získáte tajenku.

1. Za týden byli učedníci opět spolu a tentokrát byl s nimi i Tomáš. (A)
2. Vtom se mezi nimi objevil Ježíš a řekl: „Pokoj vám.“ (Ú)
3. Tomáš, který okamžitě uvěřil, že byl Ježíš vzkříšen, mu odpověděl: (J)
4. „Blahoslavení, kteří neviděli, a i tak uvěřili.“ (H)
5. Ukázal jim své ruce a bok a učedníci se zaradovali, že je živ. (J)
6. Když mu to ostatní učedníci vyprávěli, nevěřil jim. (Á)
7. Třetí den po Ježíšově ukřižování se vystrašení učedníci skrývali za zavřenými dveřmi. (M)
8. Ježíš se znovu objevil a řekl Tomášovi: (M)
9. „Jsi můj Pán a můj Bůh!“ (B)
10. „Dokud to nevidím na vlastní oči, nevěřím,“ prohlásil. (N)
11. Nebyl s nimi však Tomáš, zvaný Didymos. (P)
12. Ježíš mu na to řekl: „Věříš, protože jsi mě viděl.“ (Ú)
13. „Vlož ruku do mé rány, aby ses přesvědčil.“ (Ú)

(Řešení z čísla 12: Palmarum.)

Jana Krajčířiková

Změna programu vyhrazena

Každý druhý čtvrtek v měsíci

19 00

11. 1. / 8. 2. / 8. 3. / 12. 4. / 10. 5. / 14. 6.

Chvalte Boha s námi

Pojďte s námi uctívat Boha. Scházíme se ke společnému zpěvu, modlitbám a rozjímání nad Slovem každý druhý čtvrtek v měsíci. Jste srdečně zváni připojit i svůj hlas! Plni Ducha zpívejte společně žalmy, chvalozpěvy a duchovní písně. Zpívejte Pánu, chvalte ho z celého srdce a vždycky za všechno vzdávejte díky Bohu a Otci ve jménu našeho Pána Ježíše Krista. (z listu Efezským). Požehnané dny!

Michaela Noe Švestková, Pavel Kolář, Jan Hlavsa

Z ekumeny

MODLITBA JE KLÍČEM KE VZTAHU S BOHEM

„Proč se modlíme, když Bůh předem ví, co řekneme?“ ptá se Heidi Russellová.

Film **Krajina stínů (Shadowlands)** je příběh o C. S. Lewisovi a jeho ženě Joy. V jednom okamžiku, poté, co zjistil, že rakovina jeho manželky ustoupila, Lewisovi jeho přítel říká: „Vím, jak usilovně se modlíš, a Bůh teď tvou modlitbu vyslyšel.“

Lewis, jehož skvěle zahrál Anthony Hopkins, odpovídá: „To není důvod, proč se modlím, Harry. Modlím se, protože si nemůžu pomoct. Modlím se, protože jsem bezmocný. Modlím se, protože ze mě tato potřeba neustále vyvěrá, ať už spím nebo bdím. Nemění to Boha. Mění to mě.“

Lewis zde mluví o prosebné modlitbě, která po Bohu něco požaduje. Zdůrazňuje, že se nemodlíme proto, abychom změnili Boží myšlení. Bůh nevyslychá modlitby proto, že se modlíme nebo jak usilovně se modlíme; takový Bůh by byl buď svévolný nebo krutý. Proč by Bůh vyslyšel upřímnou modlitbu jednoho člověka, a druhého ne?

Někdo by mohl odpovědět na tuto otázku poukazem na Boží vševědounost. Bůh ví něco, co my nevíme, anebo vidí větší obrázek. Tuto odpověď však nepovažují za uspokojivou; podle mých zkušeností ze služby a přátelských vztahů nepřináší útěchu těm, kdo trpí nebo mají pocit, že jejich modlitba nebyla vyslyšena. Bůh nemá kouzelnou hůlku, aby dal hned všechno do pořádku. Člověk trpící rakovinou nakonec zemře. Automobilová nehoda se nedá vzít zpět. Člověk, který vám zlomí srdce, se už nevrátí.

Podstatou modlitby je účast na vztahu, který nám Bůh nabízí. Modlíme se, protože součástí vztahu je dělit se o věci, které nám nejvíce leží na srdci. Přátel nebo rodina možná už vědí, čím procházím, ale já o tom chci ještě mluvit. Naslouchají mi a projevují účast s mou situací. Totéž platí o Bohu, k němuž se modlíme.

Jak říká Lewis ke konci filmu: „Modlíme se, abychom věděli, že nejsme sami.“ Modlíme se, protože nás Bůh stvořil pro vztah a vztah vyžaduje komunikaci a společenství. Modlíme se, abychom byli s Bohem.

- Heidi Russellová pracuje na fakultě Ústavu pastoračních studií, na Loyola University Chicago a na projektu OpEd Public Voices.

Zdroj: CathNews. Připravila Mirka Čejková

